

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2020 m. gruodžio 18 d.
(OR. en)

14222/1/20
REV 1

CLIMA 363
ONU 92

POSĖDŽIO REZULTATAI

nuo: Tarybos generalinio sekretoriato

kam: Delegacijoms

Ankstesnio
dokumento Nr.: 14005/20

Dalykas: UNFCCC sekretariatui Europos Sąjungos ir jos valstybių narių vardu
teikiamas pranešimas dėl Europos Sąjungos ir jos valstybių narių
nacionaliniu lygmeniu nustatytų įpareigojančių veiksmų atnaujinimo

Delegacijoms priede pateikiamas pranešimas pirmiau nurodytu klausimu, kurį 2020 m. gruodžio
17 d. surengtame 3782-ame posėdyje patvirtino Taryba.

VOKIETIJOS IR EUROPOS KOMISIJOS PRANEŠIMAS EUROPOS SAJUNGOS IR JOS VALSTYBIŲ NARIŲ VARDU

Berlynas, 2020 m. gruodžio 17 d.

Dalykas: Europos Sąjungos ir jos valstybių narių nacionaliniu lygmeniu nustatytų įpareigojančių veikslių atnaujinimas

Ši pranešimą sudaro trys dalys: įvadas, atnaujinti ir sustiprinti nacionaliniu lygmeniu nustatyti įpareigojantys veiksmai (NDC) ir informacija, pateikiama siekiant užtikrinti NDC aiškumą, skaidrumą ir suprantamumą.

I. ĮVADAS

Pagrindiniai faktai apie ES sustiprintų NDC rengimą

1. 2015 m. kovo 6 d. Europos Sąjunga ir jos valstybės narės pranešė apie savo numatomus nacionaliniu lygmeniu nustatytus įpareigojančius veiksmus (INDC) kartu pateikdamos priedą, kuriame išdėstyta kiekybinė ir kokybinė informacija apie INDC, laikantis 20-ojoje Šalių konferencijoje Limoje priimtų sprendimų.
2. ES INDC tapo jos NDC, kai ES 2016 m. spalio mėn. ratifikavo Paryžiaus susitarimą.
3. 2019 m. gruodžio mėn. Europos Vadovų Taryba (ES valstybių narių valstybių ar vyriausybių vadovai, Europos Vadovų Tarybos pirmininkas ir Europos Komisijos pirmininkas) patvirtino tikslą ne vėliau kaip 2050 m. pasiekti neutralaus poveikio klimatui ES tikslą, laikantis Paryžiaus susitarimo¹. 2020 m. kovo 5 d. Europos Sąjungos Taryba priėmė ES ir jos valstybių narių ilgalaikę išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažinimo grindžiamą vystymosi strategiją, kurioje atsižvelgiama į šį neutralaus poveikio klimatui tikslą, ir pateikė ją UNFCCC sekretariatui².

¹ Europos Vadovų Tarybos išvados, 2019 m. gruodžio 12 d., EUCO 29/19.

² ES ilgalaikė strategija, kurioje atsižvelgiama į neutralaus poveikio klimatui tikslą, pateikiama UNFCCC interneto svetainėje: <https://unfccc.int/process/the-paris-agreement/long-term-strategies>.

4. 2020 m. liepos mėn. Europos Vadovų Taryba susitarė, kad „[d]ėl ekonominės ir socialinės padėties, susidariusios dėl COVID-19 krizės, išskirtinio pobūdžio būtina imtis išskirtinių priemonių valstybių narių ekonomikos atsigavimui ir atsparumui remti. Europos ekonomikos gaivinimo planui įgyvendinti prireiks didžiulių viešųjų ir privačiųjų Europos lygmens investicijų, padėsiančių Sąjungai užtikrintai siekti tvaraus ir atsparaus atsigavimo, kurti darbo vietas ir ištaisyti COVID-19 pandemijos sukeltą tiesioginę žalą, kartu remiant Sąjungos žaliuosius ir skaitmeninius prioritetus.“³
5. Tame pačiame susitikime ES vadovai susitarė, kad ES biudžetas (2021–2027 m. daugiametė finansinė programa (DFP)), sustiprintas Europos Sąjungos ekonomikos gaivinimo priemonė, vadinama „Next Generation EU“ (NGEU), bus pagrindinė Europos priemonė dedant šias pastangas. „Į politiką ir programas, finansuojamas pagal DFP ir NGEU, bus integruojami klimato veiksmai. Bendras 30 % klimato tikslas bus taikomas bendrai išlaidų pagal DFP ir NGEU sumai ir jį atspindės atitinkamuose sektorių teisės aktuose nustatyti tikslai. Jie turi atitikti tikslą ne vėliau kaip 2050 m. užtikrinti neutralų ES poveikį klimatui ir padėti pasiekti naujus Sąjungos klimato tikslus iki 2030 m., kurie bus atnaujinti iki metų pabaigos. Apskritai, visos ES išlaidos turėtų derėti su Paryžiaus susitarimo tikslais“³.
6. ES vadovai taip pat susitarė, kad „ES išlaidos turėtų derėti su [...] Europos žaliojo kurso principu „nepakenkti“. Veiksminga klimatui skirtų išlaidų ir susijusių veikslių rezultatų stebėsenos metodika, įskaitant ataskaitų teikimą ir atitinkamas priemones nepakankamos pažangos atveju, turėtų užtikrinti, kad kita DFP visa apimtimi prisidėtų prie Paryžiaus susitarimo įgyvendinimo. Komisija kasmet teikia klimato srities išlaidų ataskaitą“³.

³ Europos Vadovų Tarybos išvados, 2020 m. liepos 17–21 d., EUCO 10/20.

7. Be to, ES vadovai susitarė, kad „[s]iekiant reaguoti į socialines ir ekonomines pasekmes, susijusias su tikslu ne vėliau kaip 2050 m. užtikrinti poveikio klimatui neutralumą ir Sąjungos naujuoju 2030 m. klimato tikslu, bus sukurtas Teisingos pertvarkos mechanizmas, įskaitant Teisingos pertvarkos fondą.“³.
8. Šiame kontekste 2020 m. gruodžio 11 d. Europos Vadovų Taryba patvirtino naują, žymiai platesnio užmojo ES 2030 m. klimato tikslą.
9. ES ir JK sudarius susitarimą dėl išstojimo ir 2020 m. gruodžio 31 d. pasibaigus pereinamajam laikotarpiui, Jungtinė Karalystė nuo tos dienos nebebus Europos Sąjungos NDC dalis. Nors pirminis ES pateiktas pranešimas dėl NDC buvo taikytinas ir Jungtinei Karalystei, šis atnaujinimas yra taikytinas ES ir jos 27 valstybėms narėms.
10. Šiuo pranešimu ES likus pakankamai laiko iki 26-osios šalių konferencijos (COP 26) atnaujina ir sustiprina savo NDC ir tuo pat metu rengiasi įgyvendinti savo planą „Next Generation EU“, skirtą tvariam ir atspariam atsigavimui po COVID-19 krizės. Plataus užmojo veiksmai klimato kaitos srityje yra ne tik būdas kovoti su klimato krize ir biologinės įvairovės krize, bet yra ir ekonomikos augimo strategija, naudinga ne tik pačiai Europai, bet ir pasauliniu mastu. Kaip pažymėjo Europos Sąjungos Taryba, gamtos procesais paremti sprendimai atlieka svarbų vaidmenį sprendžiant tokius pasaulinius iššūkius kaip biologinės įvairovės nykimas ir ekosistemų degradacija, skurdas, badas, blogėjanti sveikata, vandens trūkumas ir sausras, lyčių nelygė, nelaimių rizikos mažinimas ir klimato kaita⁴.

⁴ 2019 m. gruodžio 19 d. Tarybos išvados (dok. 15272/19).

Informacija apie tai, kaip ES ėmėsi veiksmų, kad įgyvendintų savo pradinius NDC po to, kai buvo ratifikuotas Paryžiaus susitarimas

11. Nuo tada, kai buvo ratifikuotas Paryžiaus susitarimas, ES įdiegė plataus užmojo privalomą teisės aktų sistemą, kad įvykdytų savo pradinius NDC. Bendras šiuo metu pagal šią sistemą galiojančios ES politikos poveikis padės sumažinti išmetamųjų teršalų kiekį bent tiek, kiek įsipareigota ES pradiniuose NDC.
12. Pagrindinė vidaus politika, patvirtinta po Paryžiaus susitarimo ratifikavimo, apibendrinta tolesniuose punktuose. Išsamesnė informacija apie politiką, susijusią su NDC įgyvendinimu, pateikiama šio pranešimo priede išdėstytoje informacijoje, skirtoje aiškumui, skaidrumui ir suprantamumui užtikrinti.
13. Ši politika bus peržiūrėta atsižvelgiant į II skirsnyje nurodytus sustiprintus NDC ir atitinkamai bus peržiūrėta informacija, skirta aiškumui, skaidrumui ir suprantamumui užtikrinti.
14. Šiuo metu galiojančiuose ES teisės aktuose nustatyti išmetamųjų teršalų kiekio mažinimo tikslai paskirstyti tarp sektorių, kuriems taikoma ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema (ES ATLPS), sektorių, kuriems ATLPS netaikoma pagal Pastangų pasidalijimo reglamentą (PPR), ir su žemės naudojimu susijusio išmetamo ir absorbuojamo išmetamųjų teršalų kiekio, kuriam taikomas reglamentas dėl ŠESD, išmetamų ir absorbuojamų dėl žemės naudojimo, žemės naudojimo keitimo ir miškininkystės (LULUCF).
15. Pagal ES ATLPS, kuri veikia nuo 2005 m., nustatoma anglies dioksido kaina nustatant didžiausio apyvartinių taršos leidimų skaičiaus ribą. Nors dauguma apyvartinių taršos leidimų parduodami aukcione, sektoriai, kuriuose kyla anglies dioksido nutekėjimo rizika, dalį savo apyvartinių taršos leidimų gauna nemokamai, remiantis lyginamaisiais indeksais, pagal kuriuos atlyginama už veiksmingiausius kiekvieno sektoriaus įrenginius.

16. Siekdama įgyvendinti savo pradinius NDC, ES peržiūrėjo ir iš dalies pakeitė savo teisės aktus dėl ES ATLPS⁵. Tai paspartins kasmetinį viršutinės ribos mažinimą nuo 1,74 % iki 2,2 % nuo 2021 m. ir taip pat bus taikoma aviacijai. Naujas rinkos stabilumo rezervas apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemoje skirtas bet kokiam sukauptam pertekliui, kuris pakenktų sklandžiam ES ATLPS veikimui, mažinti, o šiame rezerve viršijant tam tikrą lygį turimi ATL nuo 2023 m. nebegalioja.
17. Pagal PPR ES susitarė dėl teisės aktų, kuriais valstybėms narėms nustatomi atskiri privalomi išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio, kuriam netaikoma ES ATLPS, tikslai⁶. Šie tikslai diferencijuojami siekiant užtikrinti sąžiningumą ir atsižvelgti į išlaidų efektyvumą.
18. Aviacijos sektoriaus išmetamųjų teršalų klausimas šiuo metu reglamentuojamas ES teisės aktais ir bus iš dalies reglamentuojamas tarptautinėmis ICAO priemonėmis. Aviacijos sektoriaus išmetamieji teršalai yra įtraukti į ES ATLPS, tačiau šiuo metu ES ATLPS taikoma tik skrydžiams Europos ekonominėje erdvėje.
19. Be to, ES priėmė naują reglamentą dėl LULUCF⁷ sektoriuje išmetamo ir absorbuojamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio, kuriuo kiekvienai valstybei narei nustatomas privalomas įsipareigojimas užtikrinti, kad į apskaitą įtrauktas dėl žemės naudojimo išmestas ŠESD kiekis būtų bent kompensuojamas lygiaverčiu į apskaitą įtrauktu absorbuotu CO₂ kiekiu iš atmosferos imantis veiksmų šiame sektoriuje.

⁵ 2018 m. kovo 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2018/410, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2003/87/EB siekiant ekonomiškai efektyviai dar labiau sumažinti išmetamųjų teršalų kiekį ir paskatinti investicijas į mažo anglies dioksido kiekio technologijas ir Sprendimas (ES) 2015/1814.

⁶ 2018 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/842, kuriuo, siekiant vykdyti įsipareigojimus pagal Paryžiaus susitarimą, valstybėms narėms nustatomi įpareigojimai 2021–2030 m. laikotarpiu sumažinti išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų metinį kiekį ir iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 525/2013.

⁷ 2018 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/841 dėl šiltnamio efektą sukeliančių dujų, išmetamų ir absorbuojamų dėl žemės naudojimo, žemės naudojimo keitimo ir miškininkystės, kiekio įtraukimo į 2030 m. klimato ir energetikos politikos strategiją, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 525/2013 ir Sprendimas Nr. 529/2013/ES.

20. Be to, susitarta dėl plataus užmojo tikslų didinti energijos vartojimo efektyvumą ir didinti atsinaujinančiųjų energijos išteklių dalį ES energijos rūšių derinyje. Palyginti su ankstesne bazine padėtimi, ES galutinės ir pirminės energijos suvartojimo efektyvumas ne vėliau kaip 2030 m. padidės bent 32,5 %⁸. Nustatytas naujas tikslas padidinti atsinaujinančiųjų išteklių energijos dalį galutiniame energijos suvartojime – kad ne vėliau kaip 2030 m. ši dalis pasiektų bent 32 %⁹, o tai bus beveik dvigubai daugiau, palyginti su 2017 m. lygiu¹⁰. Šių tikslų įgyvendinimo rezultatas bus didesnis, nei pirmiau numatyta, išmetamo ŠESD kiekio sumažinimas.
21. Nauji privalomi tikslai sumažins kelių transporto sektoriaus išmetamą CO₂ kiekį. ES parduodamų lengvųjų automobilių išmetamo CO₂ kiekis viename kilometre ne vėliau kaip 2030 m. turi būti sumažintas vidutiniškai 37,5 %, palyginti su 2021 m. lygiu, o naujų sunkvežimių atveju ne vėliau kaip 2030 m. – vidutiniškai 31 %, palyginti su 2021 m. lygiu¹¹. Naujų didelių sunkvežimių išmetamo CO₂ kiekis viename kilometre turi būti sumažintas vidutiniškai 30 %, palyginti su 2019–2020 m. ataskaitinio laikotarpio lygiais. 2022 m. atliekant privalomą peržiūrą, tikslai gali būti peržiūrėti ir (arba) pradėti taikyti ir mažesniems sunkvežimiams, miesto autobusams, tolimojo susisiekimo autobusams ir priekaboms¹².

⁸ 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2018/2002, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2012/27/ES dėl energijos vartojimo efektyvumo.

⁹ 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2018/2001 dėl skatinimo naudoti atsinaujinančiųjų išteklių energiją.

¹⁰ 2017 m. ES atsinaujinančiųjų išteklių energijos dalis pasiekė 17,52 %, kaip nurodyta Europos Komisijos 2019 m. atsinaujinančiųjų išteklių energijos naudojimo pažangos ataskaitoje (COM(2019) 225 final).

¹¹ 2019 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/631, kuriuo nustatomos naujų lengvųjų automobilių ir naujų lengvųjų komercinių transporto priemonių išmetamo CO₂ normos, ir kuriuo panaikinami reglamentai (EB) Nr. 443/2009 ir (ES) Nr. 510/2011.

¹² 2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/1242, kuriuo nustatomi naujų sunkiųjų transporto priemonių išmetamo CO₂ kiekio standartai ir iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 595/2009 ir (ES) 2018/956 bei Tarybos direktyva 96/53/EB.

22. Taip pat padaryta pažanga toliau mažinant kitų (ne CO₂) šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimą. Buvo peržiūrėti atliekų teisės aktai: sugriežtinti atliekų šalinimo sąvartynuose bei perdirbimo tikslai ir padidintas ES ekonomikos žiediškas¹³. ES iškastinio kuro gamyba ir vartojamas toliau mažės, todėl bus išmetama mažiau kitų (ne CO₂) susijusių nevaldomųjų teršalų.
23. Rengdamasi įgyvendinti Monrealio protokolo dėl ozono sluoksnį ardančių medžiagų Kigalio pakeitimą, 2015 m. ES priėmė reglamentus, pagal kuriuos išmetamas fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis ne vėliau kaip 2030 m. bus sumažintas 66 %, palyginti su 2014 m. lygiais. Toks rezultatas pasiekiamas apribojant bendrą svarbiausių fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų pardavimų kiekį, uždraudžiant naudoti fluorintas šiltnamio efektą sukeliančias dujas daugelyje naujų įrangos rūšių ir užkertant kelią fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimui iš esamos įrangos¹⁴.
24. Reglamentu dėl energetikos sąjungos ir klimato politikos veiksmų valdymo¹⁵ pagerinamas ES klimato ir energetikos politikos valdymas nustatant patikimą 2021–2030 m. laikotarpio ataskaitų teikimo ir stebėjimo sistemą ES mastu. Valstybės narės parengė 2021–2030 m. laikotarpio integruotus nacionalinius energetikos ir klimato srities veiksmų planus, į kuriuos įtraukti jų nacionalinis indėlis į tai, kad būtų pasiekti bendri energetikos ir klimato tikslai, taip pat susiję įsipareigojimai pagal Paryžiaus susitarimą.

¹³ Pavyzdžiui, Direktyva (ES) 2018/850, Direktyva (ES) 2018/851 ir Direktyva (ES) 2018/852, kuriose reikalaujama, kad ne vėliau kaip 2030 m. 70 % visų pakuočių atliekų ir ne vėliau kaip 2035 m. 65 % komunalinių atliekų turėtų būti perdirbamos, o komunalinių atliekų šalinimas sąvartynuose sumažėtų iki 10 %.

¹⁴ 2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 517/2014 dėl fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 842/2006.

¹⁵ 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1999 dėl energetikos sąjungos ir klimato politikos veiksmų valdymo, kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 663/2009 ir (EB) Nr. 715/2009, Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 94/22/EB, 98/70/EB, 2009/31/EB, 2009/73/EB, 2010/31/ES, 2012/27/ES ir 2013/30/ES, Tarybos direktyvos 2009/119/EB ir (ES) 2015/652 ir panaikinamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 525/2013.

25. Šias politikos kryptis įgyvendinant kartu ne vėliau kaip 2030 m. išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis bus sumažintas bent 40 %, palyginti su 1990 m. lygiais¹⁶.
26. 2020 m. gruodžio 11 d. Europos Vadovų Taryba paprašė Komisijos įvertinti, kaip visi ekonomikos sektoriai galėtų geriausiai prisidėti siekiant 2030 m. tikslo, ir pateikti reikiamus pasiūlymus. 2021 m. Europos Komisija taip pat pateiks naują ES prisitaikymo prie klimato kaitos strategiją, kuri bus Europos žaliojo kurso dalis.

II. NACIONALINIŲ LYGMENIU NUSTATYTI ĮPAREIGOJANTYS VEIKSMŲ PLANAI (NDC)

27. ES ir jos valstybės narės nori pranešti apie toliau nurodytus NDC. ES ir jos valstybės narės veikdamos kartu yra įsipareigojusios siekti privalomo tikslo užtikrinti, kad ne vėliau kaip 2030 m. išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio grynas sumažinimas ES viduje sudarytų ne mažiau kaip 55 %, palyginti su 1990 m.
Šie NDC ir priede pateikta informacija pakeičia 2015 m. kovo 6 d. ES ir jos valstybių narių pateiktą pranešimą, įtrauktą į Jungtinių Tautų bendrosios klimato kaitos konvencijos (UNFCCC) laikinųjų NDC registrą, ir nuo šio pranešimo gavimo Sekretariate dienos bus laikoma, kad tai yra esami NDC, kuriuos įgyvendina ES ir jos valstybės narės pagal Paryžiaus susitarimo 4 straipsnį.

III. INFORMACIJA, BŪTINA ES NDC AIŠKUMUI, SKAIDRUMUI IR SUPRANTAMUMUI UŽTIKRINTI

28. 2018 m. Katovicuose, pasibaigus pirmajai Jungtinių Tautų bendrosios klimato kaitos konvencijos Šalių konferencijos (UNFCCC COP), kuri yra ir Paryžiaus susitarimo Šalių susirinkimas (CMA1), pirmajai sesijai Šalys priėmė gaires dėl informacijos, būtinos jų NDC taikomam aiškumui, skaidrumui ir suprantamumui užtikrinti, ir primygtinai paragino Šalis pateikti šią informaciją apie savo pirmuosius NDC, be kita ko, kai juos atnaujins ar praneš apie juos ne vėliau kaip 2020 m.

¹⁶ Nacionalinių energetikos ir klimato srities veiksmų planų vertinimas ES mastu. Europos Komisija, COM(2020) 564.

29. Šio pranešimo priede išdėstyta ES ir jos valstybių narių pateikta atnaujinta informacija ir jų numatomi nacionaliniu lygmeniu nustatyti įpareigojantys veiksmai (INDC). Priede aprašoma ES politika, dėl kurios buvo susitarta po to, kai ES ratifikavo Paryžiaus susitarimą, ir galioja pateikiant šį pranešimą. Ši informacija bus peržiūrėta atsižvelgiant į II skirsnyje nurodytus sustiprintus NDC ir vėlesnę ES politiką, priimtą siekiant įgyvendinti tuos NDC.
-

INFORMACIJA, SKIRTA UŽTIKRINTI EUROPOS SĄJUNGOS IR JOS VALSTYBIŲ NARIŲ ATNAUJINTŲ NACIONALINIŲ LYGMENIU NUSTATYTŲ VEIKSMŲ 2021–2030 M. LAIKOTARPIU AIŠKUMĄ, SKAIDRUMĄ IR SUPRANTAMUMĄ

Informacija, būtina ES NDC aiškumui, skaidrumui ir suprantamumui

<i>Punktas</i>	<i>CMA I pateiktos gairės</i>	<i>ES NDC taikoma informacija, skirta aiškumui, skaidrumui ir suprantamumui užtikrinti</i>
1.	Kiekybinė informacija apie atskaitos tašką (įskaitant, atitinkamai, bazinius metus):	
a)	ataskaitiniai metai, baziniai metai, ataskaitinis (-iai) laikotarpis (-iai) ar kitas (-i) atskaitos taškas (-ai);	1990 m.
b)	kiekybinė informacija apie orientacinius rodiklius, jų vertės ataskaitiniais metais, baziniais metais, ataskaitiniu (-iais) laikotarpiu (-iais) ar kitame (-uose) atskaitos taške (-uose) ir, atitinkamai, tiksliniais metais;	Orientacinio rodiklio kiekybinis įvertinimas bus grindžiamas bendrais nacionaliniais rodikliais, kuriuos Europos Sąjunga pateiks nacionalinėje apskaitos ataskaitoje, ir gali būti atnaujintas atsižvelgiant į ŠESD apskaitos metodikos patobulimus.
c)	Šalys pateikia kitą informaciją, aktualią strategijoms, planams ir veiksmams, nurodytiems Paryžiaus susitarimo 4 straipsnio 6 dalyje, ar politikai ir priemonėms, kaip nacionaliniu lygmeniu nustatytų įpareigojančių veiksmų sudedamosioms dalims, kai netaikomas pirmiau nurodytas 1 dalies b punktas;	Netaikoma
d)	su orientaciniu rodikliu susijęs tikslas, išreikštas skaičiais, pavyzdžiui, sumažinimo procentine dalimi ar dydžiu;	Visos ekonomikos mastu išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio grynas sumažinimas ES viduje ne vėliau kaip 2030 m. – ne mažiau kaip 55 %, palyginti su 1990 m.
e)	informacija apie duomenų šaltinius, naudotus kiekybiniam atskaitos taško (-ų) įvertinimui;	Orientacinio rodiklio kiekybinis įvertinimas bus grindžiamas duomenimis, kuriuos Europos Sąjunga pateiks nacionalinės apskaitos ataskaitoje.
f)	informacija apie aplinkybes, kurioms esant Šalis gali atnaujinti orientacinių rodiklių vertes.	Vertės gali būti atnaujintos atsižvelgiant į ŠESD apskaitos metodikos patobulimus.

Igyvendinimo terminai ir (arba) laikotarpiai:

a)	įgyvendinimo terminas ir (arba) laikotarpis, įskaitant pradžios ir pabaigos datas, atitinkantis bet koki vėlesnį atitinkamą Šalių konferencijos, kuri yra ir Paryžiaus susitarimo Šalių susirinkimas (CMA), priimtą sprendimą;	2021 m. sausio 1 d. – 2030 m. gruodžio 31 d.
b)	priklausomai nuo to, ar tai yra atitinkamai metinis tikslas, ar daugiametis tikslas.	Metinis tikslas, 2030 m.

3. Taikymo sritis ir aprėptis:

- a) bendras tikslo apibūdinimas;
- Šiuo tikslu siekiama visos ekonomikos mastu užtikrinti grynąjį išmetamųjų teršalų kiekio sumažinimą, sumažinant išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį bent 55 %, palyginti su baziniais metais, be įnašų iš tarptautinių kreditų.
- Geografinė aprėptis: ES ir jos valstybės narės (Belgija, Bulgarija, Čekija, Danija, Vokietija, Estija, Airija, Graikija, Ispanija, Prancūzija, Kroatija, Italija, Kipras, Latvija, Lietuva, Liuksemburgas, Vengrija, Malta, Nyderlandai, Austrija, Lenkija, Portugalija, Rumunija, Slovėnija, Slovakija, Suomija, Švedija)¹
- Atsižvelgiant į padidintą tikslą, toliau šiame skirsnyje pateikiama informacija gali būti peržiūrėta. Iki šiol ES priimtuose teisės aktuose nustatyta, kaip ES ir jos valstybės narės atsako už tai, kad įvairiuose ekonomikos sektoriuose išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis būtų sumažintas bent 40 %. Šie teisės aktai yra, be kita ko: Direktyva (ES) 2003/87/EB su paskutiniaisiais pakeitimais, padarytais Direktyva 2018/410 dėl mažesnio išmetamųjų teršalų kiekio, kuris turi būti pasiektas sektoriuose, kuriems taikoma ES šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema; Reglamentas (ES) 2018/842 dėl individualių privalomų tikslų, susijusių su valstybių narių išmetamu šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekiu, kuris nepatenka į ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą;

¹ Įskaitant atokiausius ES regionus (Gvadelupa, Prancūzijos Gviana, Martinika, Majotas, Reunjonas, Sen Martenas (Prancūzija), Kanarų salos (Ispanija), Azorų salos ir Madeira (Portugalija)).

Reglamentas (ES) 2018/841 dėl šiltnamio efektą sukeliančių dujų, išmetamų ir absorbuojamų dėl žemės naudojimo, žemės naudojimo keitimo ir miškininkystės, kiekio įtraukimo į politikos strategiją ir apskaitos.

Papildomi teisės aktai ir poveikio švelninimo priemonės ES lygmeniu ir valstybėse narėse padeda reikiamu mastu mažinti išmetamųjų teršalų kiekį, kad būtų pasiektas šis tikslas. ES lygmens pavyzdžiai pateikti 4 skirsnio a punkto i papunktyje (vidaus instituciniai susitarimai).

b) Sektoriai, dujos, kategorijos ir grupės, kuriuos apima nacionaliniu lygmeniu nustatyti įpareigojantys veiksmai, įskaitant, jei taikytina, atitinkančius Tarpvyriausybines klimato kaitos komisijos (IPCC) gaires;

Išsamesnė informacija bus teikiama pagal IPCC gaires Europos Sąjungos dvimetėse skaidrumo ataskaitose,

Į taikymo sritį patenkantys sektoriai
Energetika

Pagal pradinius NDC įtraukta civilinė aviacija; skaičiavimai atlikti atsižvelgiant į išmetamųjų teršalų kiekį, išmetamą vykdant skrydžius ES teritorijoje kylančiais ir iš jos išvykstančiais lėktuvais, remiantis ES teritorijoje parduodamu kuru. Atsižvelgiant į padidintą tikslą, ši informacija gali būti peržiūrėta.

Pagal pradinius NDC vidaus vandenų navigacija įtraukiama kaip ŠESD apskaitose. Atsižvelgiant į padidintą tikslą, ši informacija gali būti peržiūrėta.

Kiti energetikos subsektoriai įtraukiami kaip ŠESD apskaitose

Pramoniniai procesai ir produktų naudojimas (kaip ŠESD apskaitose)
Žemės ūkis (kaip ŠESD apskaitose)
Atliekos (kaip ŠESD apskaitose)
Žemės naudojimas, žemės naudojimo keitimas ir miškininkystė (LULUCF) (daugiau informacijos apie šį sektorių pateikta 5 skirsnio e punkte)

Dujos:

anglies dioksidas (CO₂)

metanas (CH₄)

azoto suboksidas (N₂O)

hidrofluorangliavandeniliai (įvairūs HFC)

perfluorangliavandeniliai (įvairūs PFC),
sieros heksafluoridas (SF₆)
azoto trifluoridas (NF₃)

c)	kaip Šalis atsižvelgė į sprendimo 1/CP.21 31 dalies c ir d punktus; (nurodoma, kaip Šalis siekia įtraukti visus šaltinius ir absorbentus, ir kodėl tam tikros kategorijos neįtraukiamos)	Kadangi ES NDC įgyvendinami visos ekonomikos mastu, jie atitinka šią nuostatą.
d)	klimato kaitos švelninimo papildoma nauda, gaunama įgyvendinant Šalių prisitaikymo prie klimato kaitos veiksmus ir (arba) ekonomikos įvairinimo planus, įskaitant konkrečių projektų, priemonių ir iniciatyvų pagal Šalių prisitaikymo prie klimato kaitos veiksmus ir (arba) ekonomikos įvairinimo planus aprašymą.	Netaikoma

4. Planavimo procesai

a)	informacija apie planavimo procesus, kuriuos Šalis pradėjo, kad parengtų savo nacionaliniu lygmeniu nustatytus veiksmus, ir, jei įmanoma, apie Šalies įgyvendinimo planus, įskaitant, atitinkamai,	Padidintas tikslas grindžiamas išsamiau poveikio vertinimu ² ir suinteresuotųjų asmenų informacija, surinkta per viešas konsultacijas ³ .
i)	vidaus institucinius susitarimus, visuomenės dalyvavimą ir bendradarbiavimą su vietos bendruomenėmis bei čiabuvių tautomis, atsižvelgiant į lyčių aspektą;	Toliau apibendrintai pateikiami iki šiol ES priimti teisės aktai ir instituciniai susitarimai. Atsižvelgiant į padidintą tikslą, toliau šiame skirsnyje pateikiama informacija gali būti peržiūrėta. Laikantis ES teisėkūros procedūros, dėl visų teisėkūros procedūra priimamų aktų prieš juos priimant Europos Sąjungos Tarybai ir Europos Parlamentui rengiamos viešos konsultacijos.

Valdymo priemonės, planavimas ir stebėsenos mechanizmai išdėstyti Reglamente (ES) 2018/1999 dėl energetikos sąjungos ir klimato politikos veiksmų valdymo, taip pat Europos klimato teisės akte ⁴ . Tai apima sustiprintą valdymo sistemą, susijusią su integruotu planavimu, ataskaitų |

² Komisijos tarnybų darbinis dokumentas SWD (2020) 176.

³ <https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12265-2030-Climate-Target-Plan/public-consultation>.

⁴ Iš dalies pakeistas pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo nustatoma poveikio klimatui neutralizavimo sistema ir iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2018/1999 (Europos klimato teisės aktas). COM(2020) 563 (šiuo metu dėl jo vyksta ES vidaus teisėkūros procesas)

teikimu ir stebėseną klimato ir energetikos politikos srityse, be kita ko, atsižvelgiant į klimato ir energetikos tikslus, politiką, priemones ir prognozes, nuostatas dėl daugiapakopio visuomenės dalyvavimo, taip pat viešąsias konsultacijas, kurias valstybės narės surengs rengdamos integruotus nacionalinius energetikos ir klimato srities veiksmų planus, kuriais įgyvendinami jų politikos tikslai iki 2030 m. Į šiuos teisės aktus įtrauktos peržiūros nuostatos, atitinkančios penkerių metų ciklą pagal Paryžiaus susitarimą.

ES priėmė išsamų teisiškai privalomų vidaus teisės aktų rinkinį, kuriuo įgyvendinami visi ES pradinių NDC aspektai siekiant tikslo, kad ŠESD būtų išmetama bent 40 % mažiau. Pagrindiniai teisės aktai yra minimi 3 skirsnio a punkte dėl ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos, privalomų tikslų valstybėms narėms ir LULUCF.

Prisidedant, kad būtų pasiektas pradinių NDC tikslas, buvo peržiūrėti ir sustiprinti kiti teisės aktai, pavyzdžiui, Direktyvos (ES) 2018/2001 ir 2018/2002 dėl atsinaujinančiųjų išteklių energijos ir energijos vartojimo efektyvumo, Direktyva (ES) 2018/844 dėl pastatų energinio naudingumo, Reglamentai (ES) 2019/631 ir (ES) 2019/1242, kuriais nustatomi naujų lengvųjų automobilių, naujų lengvųjų komercinių transporto priemonių ir naujų sunkiųjų transporto priemonių išmetamo CO₂ kiekio standartai, Direktyvos (ES) 2018/850, 2018/851 ir (ES) 2018/852, kuriomis gerinamas atliekų tvarkymas ir skatinama labiau žiedinė ekonomika, ir Reglamentas (ES) Nr. 517/2014 dėl fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažinimo ES.

ii)	kontekstiniai klausimai, įskaitant, <i>inter alia</i> , atitinkamai:	ES NDC parengti atsižvelgiant į ES siekį užtikrinti lyčių lygybę ir į kompleksinius prioritetus, kuriuos apima tokie įsipareigojimai, kaip:
a)	nacionalinės aplinkybės, pavyzdžiui, geografija, klimatas, ekonomika, darnus vystymasis ir skurdo panaikinimas;	<ul style="list-style-type: none"> • Europos lyčių lygybės paktas⁵; • įsipareigojimas sukurti ir kuo labiau padidinti darnaus vystymosi socialinių, aplinkos ir ekonominių aspektų sinergiją⁶; • ES parama priimant Jungtinių Tautų deklaraciją dėl čiabuvių tautų teisių (UNDRIP)⁷; • valstybių narių žmogaus teisių ir lyčių lygybės aspektų integravimas į savo nacionalinius planus ir strategijas pagal ES energetikos sąjungos valdymo reglamentą⁸.
b)	geriausia praktika ir patirtis, susijusi su nacionaliniu lygmeniu nustatyto įpareigojančio veiksmo rengimu;	
c)	kiti kontekstiniai siekiai ir prioritetai, pripažinti prisijungimo prie Paryžiaus susitarimo metu.	
b)	konkreči informacija, taikoma Šalims, įskaitant regionines ekonominės integracijos organizacijas ir jų valstybes nares, kurios susitarė veikti kartu pagal Paryžiaus susitarimo 4 straipsnio 2 dalį, įskaitant Šalis, kurios susitarė veikti kartu pagal Paryžiaus susitarimo 4 straipsnio 16–18 dalis, ir susitarimo sąlygos;	<p>ES ir jos valstybės narės praneša sekretariatui apie ketinimą veikti kartu pagal Paryžiaus susitarimo 4 straipsnio 2 dalį, laikantis pirmiau 3 skirsnio a punkte nurodytų teisės aktų, kuriuose aprašyta, kaip ES ir jos valstybės narės yra atsakingos už šio NDC įgyvendinimą.</p> <p>Atsižvelgiant į padidintą tikslą, toliau šiame skirsnyje pateikiama informacija gali būti peržiūrėta.</p> <p>Atitinkami išmetamųjų teršalų kiekio sumažinimai, galioję tuo metu, kai pateiktas šis pranešimas, yra tokie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pagal Direktyvą (ES) 2018/410, įgyvendinant ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą, Europos Sąjunga sektoriuose, kuriems taikomas šis teisės aktas, išmetamųjų teršalų kiekį ne vėliau kaip 2030 m. sumažins 43 %, palyginti su 2005 m. lygiais; • pagal Reglamentą (ES) 2018/842 kiekviena ES valstybė narė savo

⁵ 2011 m. kovo 7 d. Tarybos išvados dėl Europos lyčių lygybės pakto (2011–2020 m.),

⁶ 2019 m. balandžio 9 d. Tarybos išvados „*Siekiant vis darnesnės Sąjungos iki 2030 m.*“

⁷ 2017 m. gegužės 15 d. Tarybos išvados dėl čiabuvių tautų.

⁸ Reglamentas (ES) 2018/1999.

išmetamųjų teršalų kiekį sektoriuose, kuriems netaikoma ES ATLPS, ne vėliau kaip 2030 m., palyginti su 2005 m. lygiais, sumažins tiek procentų: Belgija 35 %, Bulgarija 0 %, Čekija 14 %, Danija 39 %, Vokietija 38 %, Estija 13 %, Airija 30 %, Graikija 16 %, Ispanija 26 %, Prancūzija 37 %, Kroatija 7 %, Italija 33 %, Kipras 24 %, Latvija 6 %, Lietuva 9 %, Liuksemburgas 40 %, Vengrija 7 %, Malta 19 %, Nyderlandai 36 %, Austrija 36 %, Lenkija 7 %, Portugalija 17 %, Rumunija 2 %, Slovėnija 15 %, Slovakija 12 %, Suomija 39 %, Švedija 40 %.

- Pagal Reglamentą (ES) 2018/841 dėl šiltnamio efektą sukeliančių dujų, išmetamų ir absorbuojamų dėl žemės naudojimo, žemės naudojimo keitimo ir miškininkystės, kiekio įtraukimo į ES strategiją ir apskaitos kiekviena valstybė narė užtikrina, kad 2021–2025 m. ir 2026–2030 m. laikotarpiais išmetamas ŠESD kiekis neviršytų absorbuojamo ŠESD kiekio, apskaičiuoto kaip viso jos teritorijoje išmetamo ir absorbuojamo ŠESD kiekio visose žemės apskaitos kategorijose, apskaitomo pagal šį reglamentą, suma.

c) kaip Šalis, rengdama nacionaliniu lygmeniu nustatytus įpareigojančius veiksmus, atsižvelgė į bendros pažangos įvertinimo rezultatus, kaip nurodyta Paryžiaus susitarimo 4 straipsnio 9 dalyje;

Netaikoma, nes nebuvo atliktas bendros pažangos įvertinimas.

- d) kiekviena Šalis, kurios nacionaliniu lygmeniu nustatytus įpareigojančius veiksmus pagal Paryžiaus susitarimo 4 straipsnį sudaro prisitaikymo veiksmai ir (arba) ekonomikos įvairinimo planai, kuriais užtikrinama papildoma nauda švelninimui pagal Paryžiaus susitarimo 4 straipsnio 7 dalį, turi pateikti informaciją apie: Netaikoma.
- i) kaip rengiant nacionaliniu lygmeniu nustatytus įpareigojančius veiksmus buvo atsižvelgta į atsakomųjų priemonių ekonominius ir socialinius padarinius;
- ii) konkrečius projektus, priemones ir veiklą, kurie turi būti įgyvendinami siekiant prisidėti prie papildomos naudos švelninimui, įskaitant informaciją apie prisitaikymo planus, kurie taip pat duoda papildomos naudos švelninimui ir gali apimti pagrindinius sektorius, pavyzdžiui, energetikos, išteklių, vandens išteklių, pakrančių išteklių, gyvenviečių ir miestų planavimo, žemės ūkio ir miškininkystės sektorius, bet jais neapsiriboja; ir ekonomikos įvairinimo veiksmus, kurie gali apimti tokius sektorius kaip gamyba ir pramonė, energetika ir kasyba, transportas ir komunikacija, statybos, turizmas, nekilnojamasis turtas, žemės ūkis ir žuvininkystė, bet jais neapsiriboja.

5. Prielaidos ir metodiniai principai, įskaitant dėl žmogaus veiklos išmesto ir atitinkamais atvejais absorbuoto ŠESD kiekio apskaičiavimo ir apskaitos metodus:

a)	prielaidos ir metodiniai principai, taikomi į apskaitą įtraukiant dėl žmogaus veiklos išmestą ir absorbuotą ŠESD kiekį, atitinkantį Šalies nacionaliniu lygmeniu nustatytus įpareigojančius veiksmus, laikantis Sprendimo 1/CP.21 31 punkto ir CMA priimtų apskaitos rekomendacijų;	Dabartinis principas atitinka IPCC įvertintus metodus ir bendrus parametrus (žr. tolesnį 5 skirsnio d punktą).
Numatoma, kad ne vėliau kaip 2024 m. gruodžio 31 d. šis principas atitiks Sprendimo 4/CMA.1. II priede pateiktas NDC apskaitos rekomendacijas.
b)	prielaidos ir metodiniai principai, kuriais remiamasi atliekant politikos ir priemonių arba strategijų pagal nacionaliniu lygmeniu nustatytus įpareigojančius veiksmus įgyvendinimo apskaitą;	Netaikoma. ES NDC yra absoliutus visos ekonomikos mastu išmetamo ŠESD kiekio sumažinimas.
c)	jei taikoma, informacija apie tai, kaip Šalis atsižvelgs į esamus metodus ir rekomendacijas pagal Konvenciją, kad atitinkamai į	Žr. toliau pateiktą 5 skirsnio d punktą.

	apskaitą būtų įtrauktas dėl žmogaus veiklos išmestas ir absorbuotas ŠESD kiekis pagal Paryžiaus susitarimo 4 straipsnio 14 dalį;	
d)	IPCC metodikos ir parametrai, naudojami dėl žmogaus veiklos išmestam ir absorbuotam ŠESD kiekiui apskaičiuoti;	Metodika: 2006 m. IPCC gairės. Parametrai: visuotinio atšilimo potencialas 100 metų chronologinėje juostoje pagal IPCC 5-ąją vertinimo ataskaitą.
e)	atitinkamai su konkrečiais sektoriais, kategorijomis ar veikla susijusios prielaidos, metodikos ir principai, atitinkantys IPCC gaires, įskaitant, jei taikytina:	5 skirsnio e punkto i–iii papunkčiuose ir 5 skirsnio f punkto i papunktyje pateikta informacija yra susijusi su šio pranešimo pateikimo metu galiojusia politikos sistema. Atsižvelgiant į padidintą tikslą, pateikiama informacija gali būti peržiūreta. ES LULUCF politikos sistema grindžiama IPCC gairėmis, TACCC principais ir esamomis apskaitos taisyklėmis, jas atnaujinant ir patobulinant 2021–2030 m. laikotarpiui. Politikos sistemoje nustatytas į apskaitą įtrauktas išmestas ir absorbuotas grynas išmetamųjų teršalų kiekis, taip prisidedant prie tikslo didinti ES žemės absorbentų grynąjį kiekį ilguoju laikotarpiu.
i)	principą, taikomą sprendžiant dėl natūralių trikdžių tvarkomoje žemėje išmesto ir vėliau absorbuoto ŠESD kiekio klausimą;	Valstybės narės gali taikyti nuostatą dėl natūralių trikdžių mišku apželdintai žemei ir tvarkomai miško žemei, kaip nustatyta Reglamento (ES) 2018/841 10 straipsnyje ir VI priede.
ii)	principą, taikomą siekiant į apskaitą įtraukti dėl nukirstų medžių produktų išmestą ir absorbuotą ŠESD kiekį;	ES taiko gamybos principą, kaip apibrėžta IPCC gairėse; taip pat žr. Reglamento (ES) 2018/841 9 straipsnį ir V priedą.
iii)	principą, taikomą sprendžiant miškų amžiaus klasių struktūros poveikio klausimą;	Numatomuose tvarkomo miško žemės (miško žeme liekanti miško žemė) atskaitos lygiuose atsižvelgiama į miško amžiaus klasių struktūrą, kad į apskaitą būtų įtraukti tvarkymo praktikos pokyčiai; taip pat žr. Reglamento (ES) 2018/841 8 straipsnį ir IV priedą.
f)	kitos prielaidos ir metodiniai principai, taikomi siekiant suprasti nacionaliniu lygmeniu nustatytą įpareigojantį veiksma ir, jei taikoma, apskaičiuoti atitinkamą išmestą ir absorbuotą ŠESD kiekį, įskaitant:	Netaikoma

i) kaip nustatomi orientaciniai rodikliai, bazinis (-iai) lygis (-iai) ir (arba) atskaitos lygis (-iai), įskaitant, kai taikytina, konkrečiam sektoriui, kategorijai arba konkrečiai veiklai skirtus atskaitos lygius, įskaitant, pavyzdžiui, pagrindinius parametrus, prielaidas, apibrėžtis, metodikas, duomenų šaltinius ir naudojamus modelius;

Atsižvelgiant į padidintą tikslą, toliau šiame skirsnyje pateikiama informacija gali būti peržiūrėta.

Šie ES požiūrio elementai buvo parengti laikantis 2006 m. IPCC gairių dėl ŠESD apskaitos; atitinka Sprendimą 18/CMA.1

LULUCF sektoriuje išmesto ir absorbuoto ŠESD kiekio apskaita grindžiama specialiomis taisyklėmis, atsižvelgiant į žemės apskaitos kategoriją pagal Reglamentą (ES) 2018/841. Mišku apželdintai žemei ir iškirstų miškų žemei taikomas nulinis bazinis lygis (bendrojo-grynojo kiekio apskaita). Tvarkomoms pievoms, tvarkomiems pasėliams ir tvarkomoms šlapynėms taikomas bazinis lygis yra vidutinis 2005–2009 m. išmestas ŠESD kiekis (grynojo kiekio apskaita). Tvarkomai miško žemei taikomas bazinis lygis yra miškų atskaitos lygis, grindžiamas tęsiama 2000–2009 m. miškotvarkos praktika, atsižvelgiant į miškų amžiaus klasių struktūrą, ir yra numatytas reikalavimų vykdymo laikotarpiai. Į paprastą anglies sankaupų egzistavimą apskaitoje neatsižvelgiama.

LULUCF kategorijos: Išmestas ir absorbuotas kiekis, susijęs su ataskaitinėmis miško žemės, pasėlių, pievų ir šlapynių kategorijomis, įskaitant žemės naudojimo keitimą tarp šių kategorijų, taip pat tarp šių kategorijų ir gyvenviečių bei kitos žemės.

LULUCF telkiniai: antžeminė biomasė; požeminė biomasė; miško paklotė; negyvoji mediena; dirvožemio organinė anglis; nukirstų medžių produktai.

ii) Šalių, kurių nacionaliniu lygmeniu nustatyti įpareigojantys veiksmai apima ne ŠESD elementus, atveju – informacija apie prielaidas ir metodologinius principus, taikomus tų elementų atžvilgiu, jei taikytina;

Netaikoma. ES NDC yra absoliutus visos ekonomikos mastu išmetamo ŠESD kiekio sumažinimas.

iii)	klimato kaitos sukėlėjų, kurie įtraukti į nacionaliniu lygmeniu nustatytus įpareigojančius veiksmus ir kuriems netaikomos IPCC gairės, atveju – informacija apie tai, kaip apskaičiuojami klimato kaitos sukėlėjai;	Netaikoma. ES NDC apima tik klimato kaitos sukėlėjus, kuriems taikomos IPCC gairės (žr. 3 skirsnio b punktą).
iv)	kitą techninę informaciją reikiamu mastu;	Netaikoma.
g)	jei taikytina, ketinimas savanoriškai bendradarbiauti pagal Paryžiaus susitarimo 6 straipsnį.	ES bent 55 % grynojo sumažinimo tikslas nėra vėliau kaip 2030 m. turi būti pasiektas tik vidaus priemonėmis, be įnašų iš tarptautinių kreditų. Norvegija, Islandija ir Lichtenšteinas ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemoje dalyvauja nuo 2008 m., o 2020 m. įsigaliojo ES ir Šveicarijos apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemas susiejantis susitarimas. ES toliau nagrinėja galimybes ES ATLPS susieti su kitomis gerai apgalvotomis ir tvirtomis apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemomis. ES bendradarbiavimą ES ATLPS srityje su šiomis ir bet kuriomis kitomis Šalimis į apskaitą įtrauks laikydamasi CMA1 priimtų rekomendacijų ir visų tolesnių rekomendacijų, dėl kurių susitaria CMA.

6. Kaip Šalis nustato, kad jos nacionaliniu lygmeniu nustatyti įpareigojantys veiksmai yra teisingi ir plataus užmojo, atsižvelgiant į jos nacionalines aplinkybes:

a)	kaip Šalis nustato, kad jos nacionaliniu lygmeniu nustatyti įpareigojantys veiksmai yra teisingi ir plataus užmojo, atsižvelgiant į jos nacionalines aplinkybes;	ES sustiprinti NDC rodo didelę pažangą ir jie pranoksta tiek dabartinį jos įsipareigojimą ne vėliau kaip 2020 m. išmetamųjų teršalų kiekį sumažinti 20 %, palyginti su 1990 m., tiek jos NDC, pateiktus ratifikuojant Paryžiaus susitarimą. Tiek pagal pradinius, tiek pagal šiuos atnaujintus NDC reikalaujama gerokai daugiau sumažinti išmetamuosius teršalus sumažinimų, nei buvo numatyta įprastomis sąlygomis jų priėmimo metu. Taip bus užtikrinta, kad ES ir toliau būtų ŠESD atžvilgiu efektyviausias stipriausias ekonomikos blokas. Didžiausias išmetamųjų teršalų kiekis ES valstybėse narėse užfiksuotas 1979 m.
----	--	---

2019 m. pabaigoje ES ir jos valstybės narės savo išmetamų teršalų kiekį sumažino apie 26 %, palyginti su 1990 m. lygiais, nors BVP per tą patį laikotarpį išaugo daugiau kaip 64 %.

Dėl to vidutinis vienam gyventojui tenkantis išmetamųjų teršalų kiekis ES ir jos valstybėse narėse sumažėjo nuo 12 tonų CO₂ ekvivalento 1990 m. iki 8,3 tonų CO₂ ekvivalento. Ir dėl to ES jau šiuo metu yra ŠESD atžvilgiu efektyviausias stipriausios ekonomikos blokas⁹.

-
b) sąžiningumo aspektai, įskaitant svarstymus apie teisingumą;	Iš IPCC specialiosios ataskaitos dėl visuotinio atšilimo 1,5°C matyti, kad taikant būdus, kuriais siekiama apriboti atšilimą iki 1,5°C, paprastai neutralizuotas ŠESD poveikis pasaulio mastu pasiekiamas antroje šio amžiaus pusėje. Šie sustiprinti NDC atitinka ES sutartą tikslą ne vėliau kaip 2050 m. pasiekti neutralaus poveikio klimatui ES. Todėl ES mano, kad sustiprinti NDC yra tinkamas indėlis siekiant Paryžiaus susitarime nustatyto pasaulinio temperatūros tikslo.[...]
c) kaip Šalis atsižvelgė į Paryžiaus susitarimo 4 straipsnio 3 dalį;	Taip sustiprinti ES NDC rodo didėjančius užmojus, palyginti tiek su 2020 m. įsipareigojimu, tiek su pradiniais pateiktais NDC. Žr. 6 skirsnio a punktą.
d) kaip Šalis atsižvelgė į Paryžiaus susitarimo 4 straipsnio 4 dalį;	ES laikosi šios nuostatos, nustatydamą absoliutų tikslą visos ekonomikos mastu.
e) kaip Šalis atsižvelgė į Paryžiaus susitarimo 4 straipsnio 6 dalį.	Netaikoma, nes tai taikoma tik mažiausiai išsivysčiusiems šalims ir mažoms besivystančioms salų valstybėms.
-

⁹ Šiame skirsnyje pateikiami 28 ES valstybių narių istoriniai duomenys iki 2020 m. vasario 1 d. ES ir JK sudarius susitarimą dėl išstojimo ir 2020 m. gruodžio 31 d. pasibaigus pereinamajam laikotarpiui, apie JK indėlį siekiant 2020 m. tikslo bus pranešama iki 2020 m. pabaigos. Išvada apie ŠESD atžvilgiu efektyviausią stipriausios ekonomikos bloką pagrįsta duomenimis (apie ES 28) iš *den Elzen et al. (2019 m.) Are the G20 economies making enough progress to meet their NDC targets?* (Ar G 20 šalys daro pakankamą pažangą, kad pasiektų savo NDC tikslus?) *Energy Policy*, 126 tomas <https://doi.org/10.1016/j.enpol.2018.11.027>.

7. Kaip nacionaliniu lygmeniu nustatytais įpareigojančiais veiksmais prisidedama siekiant Konvencijos 2 straipsnyje nustatyto tikslo:

- a) kaip nacionaliniu lygmeniu nustatytais įpareigojančiais veiksmais prisidedama siekiant Konvencijos 2 straipsnyje nustatyto tikslo; ES mano, kad jos sustiprinti NDC atitinka UNFCCC tikslą ir UNFCCC Paryžiaus susitarimo ilgalaikį tikslą, kaip paaiškinta 6a ir 6b punktuose.
- b) kaip nacionaliniu lygmeniu nustatytais įpareigojančiais veiksmais prisidedama prie Paryžiaus susitarimo 2 straipsnio 1 dalies a punkto ir 4 straipsnio 1 dalies įgyvendinimo.
-